

סוכה ד: (נקודתיים) עד ה: (6 שורות מלמטה)

ביאורים

מעולם לא ירדה שכינה למטה ולא עלו משה ואליהו למרום - מהר"ץ-חיות ביאר על דרך הדרש שהכוונה היא ש: (1) יש לאדם בחירה חפשית ואין השכינה מתערבת במעשיו. (2) אע"פ שמשה ואליהו עלו למרום בכל זאת לא נתהפך טבעם למלאכים.

מניין שסוכה צריכה להיות גבוהה 10 טפחים

רב, ר' חנינא, ר' יוחנן/ר' יונתן, ר' חביבא:
השכינה (שלא ירדה למטה) התוועדה עם משה מעל הארון והכפורת שגובהם 10 טפחים.
מכאן שמעל 10 טפחים נחשב לרשות.

דחיה:

ממקור זה משמע שחלל הסוכה עם הסכך צריך להיות 10 טפחים.

ר' יהודה (לפי סתמא דגמרא):

הלכה למשה מסיני

ר' מאיר (לפי סתמא דגמרא):

מבית המקדש.

גובה הארון והכפורת:

ארון: 9 טפחים ("אמה וחצי קומתו"). [לפי ר' מאיר]
כפורת: טפח. - המקור מובא למטה

ההיקש מהמקדש למשכן:

בבית המקדש (גובה 30 אמה) הכרובים (10 אמה) עמדו בשליש הבית, לכן גם במשכן (שגובהו 60 טפחים) הכרובים הגיעו עד שליש האוהל (20 טפחים)

גובה הכרובים:

כיוון שגובה הארון והכפורת הוא 10 טפחים - הגובה שנשאר לכרובים הוא 10 טפחים.

הלימוד מכרובים על סוכה:

נאמר על הכרובים: "סוככים בכנפיהם" - מכאן שלמעלה מ10 טפחים נקרא סכך.

לשיטת ר' יהודה (סובר שאמה של כלים היא 5 טפחים) לא ניתן ללמוד מכאן על גובה הסוכה,

לשיטתו גובה הארון הוא 7.5 טפחים ("אמה וחצי קומתו") ועם הכפורת 8.5 טפחים (ואז הגובה שנשאר לכרובים לסוכך הוא 11.5 טפחים)!

שכינה: מעולם לא ירדה למטה (אלא רק עד גובה 10 טפחים) - **משה ואליהו:** מעולם לא עלו למרום (אלא רק עד גובה 10 טפחים)

מדוע לא לומדים מציץ או מזר (שפחותים מטפח)?

לפי הדעה שמסגרת השולחן היתה חלק ממבנה השולחן (=כלי):
לומדים כלי (כפורת) מכלי (מסגרת),
ולא לומדים כלי משאינו כלי (ציץ=תכשיט, זר=הכשר כלי).

לדעה שמסגרת השולחן היתה קישוט (=הכשר כלי):
לומדים דבר שנאמר שיעורו מדבר שנאמר שיעורו (מסגרת),
ולא מדבר ששיעורו לא נאמר (ציץ זר).

מנין לומדים שהכפורת טפח?

תני ר' חנינא:
מהמסגרת של השולחן (-הכלי ששיעורו הכי נמוך).

רב הונא:
ג"ש מפניהם של הכרובים ('פני' - 'פני')

לא לומדים ג"ש מ"פני אלהים" כיוון שעדיף ללמוד את הלימוד הקטן